

[Lønger]

ligheder, der overhovedet er for at straffe, er retshåndhævelsesarresten lige præcis efter min opfattelse den, man allermindest tænker på, om man overhovedet tænker på de foranstaltninger, der ligger i den anden ende, hvis man begår en lovovertrædelse.

Ministeren var også inde på en bedømmelse af, hvilke former for kriminalitet den skal anvendes på. Det er da korrekt, at meningen med den er, at den hovedsagelig skal anvendes ved de grovere former for kriminalitet, men det er jo ikke praksis. Der foreligger en lang række eksempler på, at retshåndhævelsesarresten anvendes i forbindelse med lovovertrædelser, som ender med en ganske kort fængselsstraf. I det private lovforslag, der blev fremsat i Folketinget i 1935, hed det oprindeligt, at man skulle forvente en dom på et års fængsel og derover. Det gled ud, men det hed i intentionerne bag den lovgivning, som så blev gennemført, at der ikke hermed var tænkt på, at der skulle ske nogen egentlig ændring i forhold til det, der oprindeligt var fremsat. Alligevel er der altså gennem årene sket et skred i anvendelsen af retshåndhævelsesarresten, og det er jo i disse situationer, at den i størst omfang anvendes. Derfor forekommer det mig at være noget demagogi at trække en lang række ekstreme situationer frem for at belyse nogen konsekvenser, som man altså ikke synes om, men jeg skal vende tilbage til dem.

Nu er hr. Bernhard Baunsgaard gået, så derfor vil jeg ikke kommentere hans indlæg særlig meget, men hr. Bernhard Baunsgaard rejser land og rige rundt og taler om at afskaffe fængslerne. Nu er det efter hans opfattelse urimeligt at afskaffe bare retshåndhævelsesarresten, hvorefter hr. Bernhard Baunsgaard nævner et argument for at afskaffe retshåndhævelsesarresten. Det er så radikalt, at jeg egentlig er ked af, at hr. Bernhard Baunsgaard er gået.

Jeg er glad for, at hr. Torben Lund, og nu skal jeg nok lade være at æde ham med hud og hår, på trods af at han afviste forslaget, var villig til i det mindste at se på en præcisering af betingelserne for at bruge den, for det er det, der er noget af det centrale i forbindelse med vores kritik af retshåndhævelsesarresten. Det skal jeg også komme tilbage til.

Men jeg vil godt først citere fra strafferetsplejeudvalgets flertal, et flertal, der udgøres

af alle undtagen politiets og justitsministeriets repræsentanter. De siger:

»Enhver udvidelse af området for retshåndhævelsesarrest ville være i modstrid med principielle, retssikkerhedsmæssige synspunkter, som i øvrigt traditionelt er knyttet til begrebet en retsstat, navnlig princippet ingen straf uden dom.«

Nu taler dette flertal ganske vist om en udvidelse af området for retshåndhævelsesarrest, men der er alligevel ikke noget i denne udtalelse, som efter vores mening ikke lige så godt kunne anvendes på den allerede gældende retshåndhævelsesarrest, nemlig at den strider mod det, der er grundlæggende i en retsstat: ingen straf uden dom.

I modsætning til varetægtsfængsling, hvor der trods alt skal være opfyldt nogle betingelser, risiko for flugt, risiko for hindring af efterforskningen eller risiko for gentagelse, skal disse betingelser ikke være opfyldt, når det gælder retshåndhævelsesarrest. Der er med andre ord tale om en fængselshjemmel, hvor der netop ikke foreligger risiko for gentagelse, hindring af efterforskningen eller flugt, for så havde man vel anvendt de bestemmelser. Hvad er det så, man vil mere?

Det er i forvejen betænkeligt overhovedet at kunne fængsle uden dom, men det mener vi ikke man helt kan undgå. Man kan ikke helt afskaffe varetægtsfængsel som en mulighed, men dette går videre end varetægtsfængsel, fordi disse tre betingelser ikke nødvendigvis behøver at være opfyldt, ja, de er formentlig aldrig opfyldt, for så ville man anvende den anden bestemmelse. Det er og bliver et fremmedelement i enhver civiliseret retspleje med en retshåndhævelsesarrest, men at gå videre, som man også pønser på, og det omtalte ministeren, kan ikke bare karakteriseres som et fremmedelement, det er direkte uciviliseret.

Begrebet retshåndhævelse burde tværtimod have som konsekvens, at der ikke fængsledes uden dom. Retshåndhævelsen burde bygge på det princip. I den forbindelse kan vi ikke acceptere hensyn til, hvad der måtte føres af snak, og hvad man kan opfatte som stødende. Jeg er enig med fru Ebba Strange i, at det er nødvendigt med en debat om disse forhold, men som retshåndhævelsesarresten er udformet, og den bygger jo netop på, hvordan det vil virke ude omkring, er den til enhver tid påvirkelig af presse, kortvarige